

Sustav za predikciju i optimizaciju procesa punjenja bankomata

Ivan Osman
Multicom D.o.o. , Zagreb, Hrvatska
ivan.osman@multicom.hr

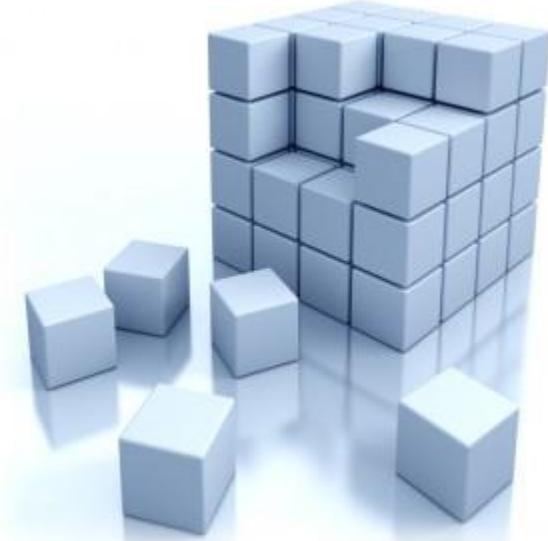
Razlozi za optimizaciju

- Pouzdanost
- Preciznost
- Ušteda
- Automatizacija procesa

Elementi sustava optimizacije gotovine u mreži bankomata

- A. model predikcije dnevnih transakcija
- B. model optimizacije punjenja bankomata
- C. sustav primjene

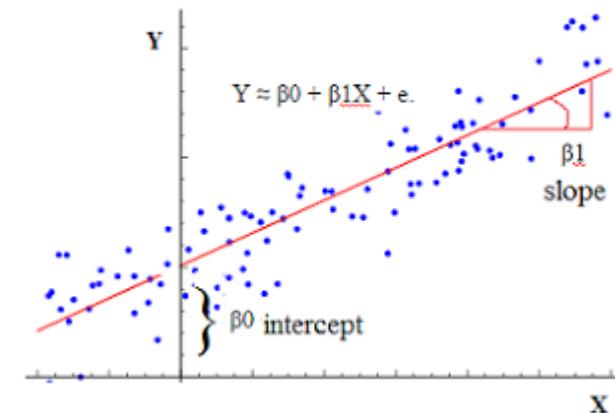

Model predikcije dnevnih transakcija

- Modeli građeni pomoću Oracle data mining sustava na odabranom simuliranom reprezentativnom skupu od 30 bankomata
- $$Y_B = DTxY_1 + DMxY_2 + TGxY_3 + MGxY_4$$
- Posebni model za svaki bankomat
- Omogućuje predviđanje za N dana unaprijed
- Razmatrani i drugi modeli kao mogućnost (ARIMA)

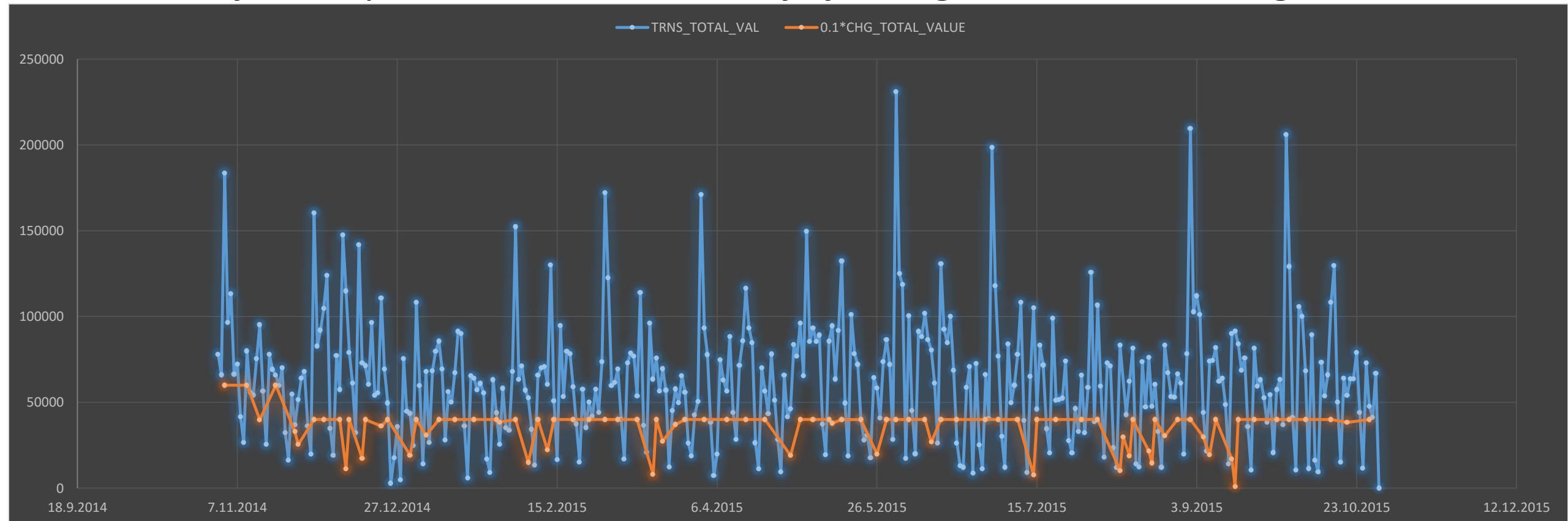
Model predikcije dnevnih transakcija

- Modeliranje predviđanja pomoću linearne regresije
- Set podataka bankomata u razdoblju od godinu dana
- Ključne varijable:
  - Potrošnja bankomata B
  - Dan u tjednu (DT)
  - Dan u mjesecu (DM)
  - Tjedan u godini (TG)
  - Mjesec u godini (MG)
- $Y_B = DTxY_1 + DMxY_2 + TGxY_3 + MGxY_4$

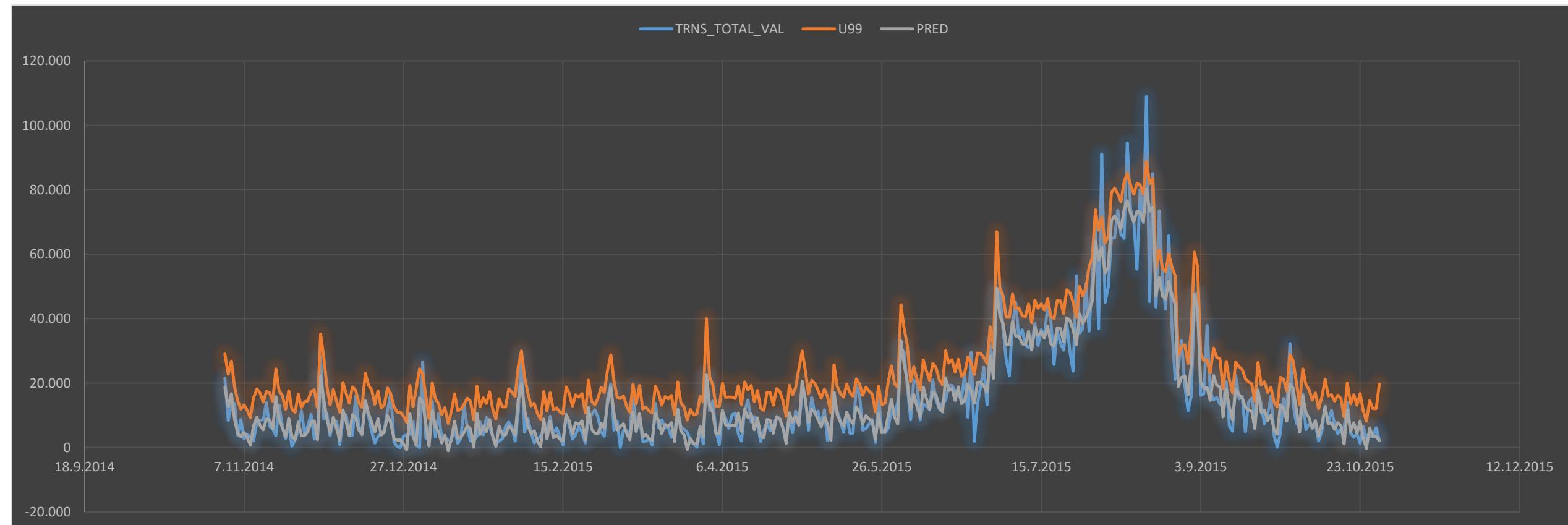
Model predikcije dnevnih transakcija

- Primjer ukupnih dnevnih transakcija jednog bankomata kroz godinu dana

Model predikcije dnevnih transakcija

- Sezonalnost

Model optimizacije punjenja bankomata

- Algoritam koji traži minimalnu cijenu punjenja bankomata obzirom na parametre i broj dana za koje će punjenje biti dostatno:
  - CN – cijena novca
  - CPU- cijena punjenja
  - CPP – cijena pražnjenja
  - COP – cijena ophođenja
  - CPB – cijena praznog bankomata
  - CRP - cijena punjenja ponderirana rizikom praznog bankomata $P(\text{stanje-pred}<0) \times Cp$
  - N – broj dana od razmatranja cijena do kraja tj. praznjenja samog razmatranog punjenja
- $C_{ij} = \frac{(stanje\ na\ dan)_{ij} * CH + (stanje\ na\ dan)_{ij} * CPP + (suma\ za\ punjenje)_{ij} * CPU + (opskrbljivanje)_{ij} + CPB + CRP}{N}$

Model optimizacije punjenja bankomata

- Algoritam traži minimalnu cijenu punjenja bankomata obzirom na parametre i broj dana za koje će punjenje biti dostatno, pritom optimizirajući za 2 punjenja unaprijed:
- Tražimo idealni datum punjenja D i iznos za
  - $\text{Min}(C_{ij})$ u slučaju L1 opt odnosno
  - $\text{Min}(C_{ij}(L1) + C_{ij}(L2))$ u slučaju L2

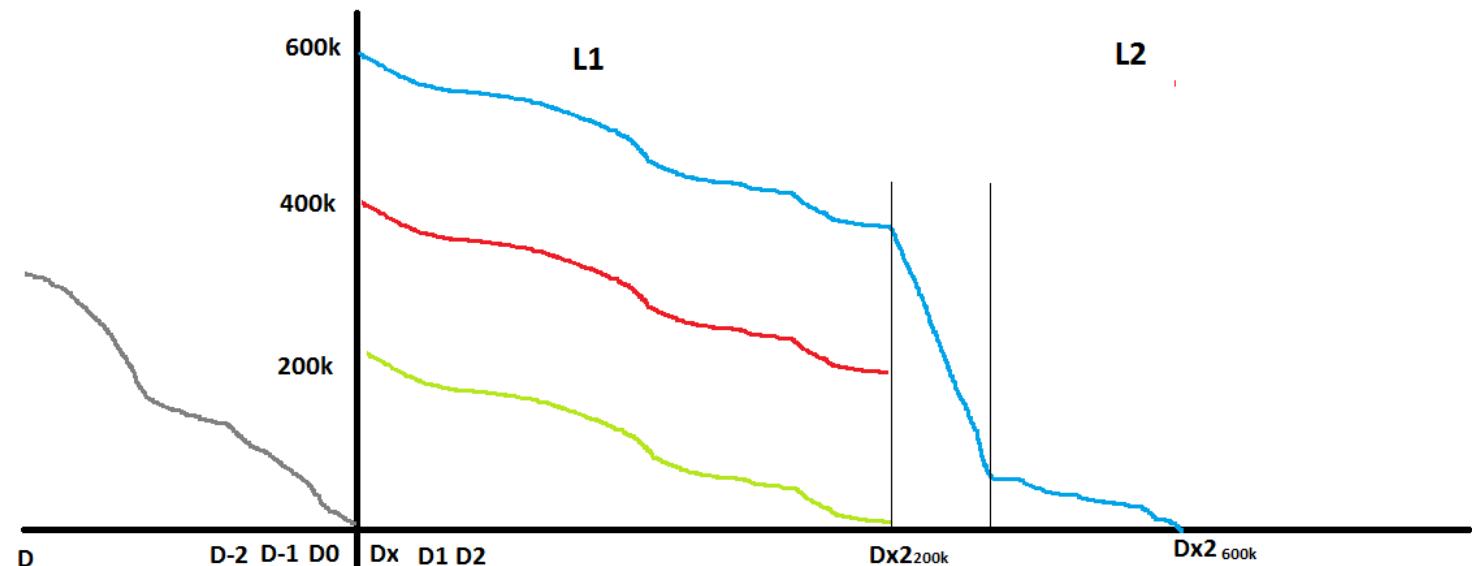
L1	D-2	D-1	D0	D1
600k				
400k		C22		
200k				

L2	D-2	D-1	D0	D1
600k				
400k		Cij		
200k				

Model optimizacije punjenja bankomata

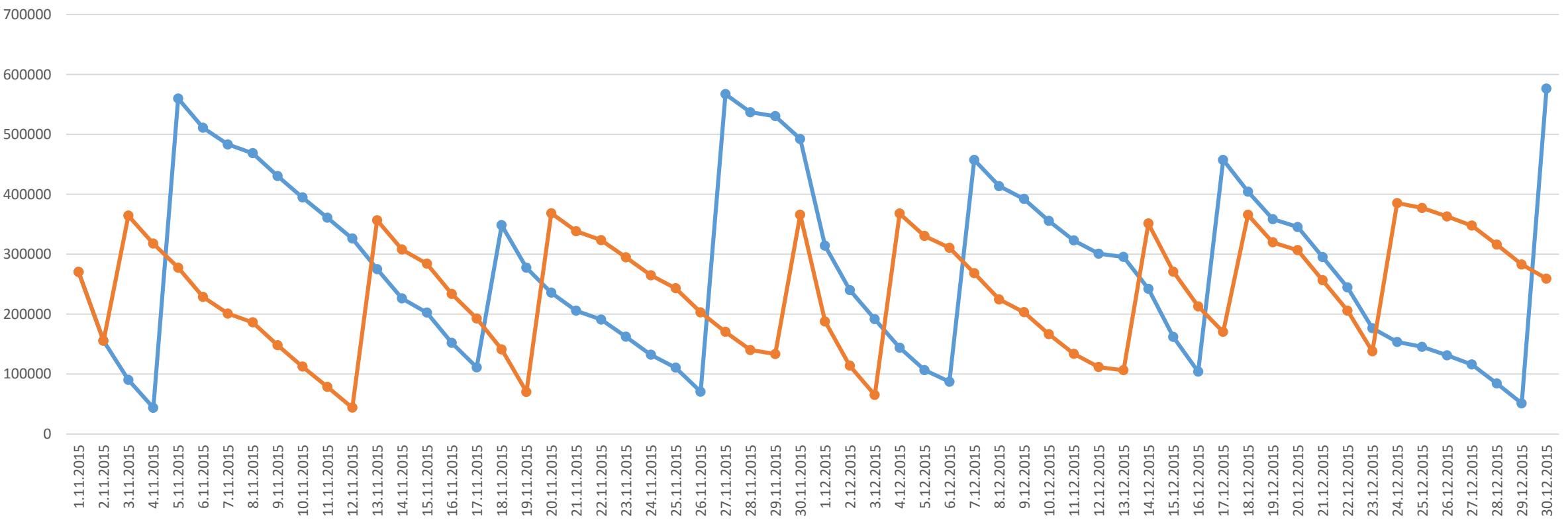
- Odabire idealni iznos punjenja
- Idealni dan punjenja obzirom na ulazne parametre
- Više razina optimizacije (L1, L2) obzirom na cijenu punjenja

- D dan na koji se promatra
- Dx očekivani datum ispražnjena
- D0 prvi mogući datum punjenja prije Dx
- D-1, D-2 datumi mogućih punjenja prije D0
- D1, D2 datumi mogućih punjenja nakon D0
- Dx2 očekivano drugo pražnjenje bankomata

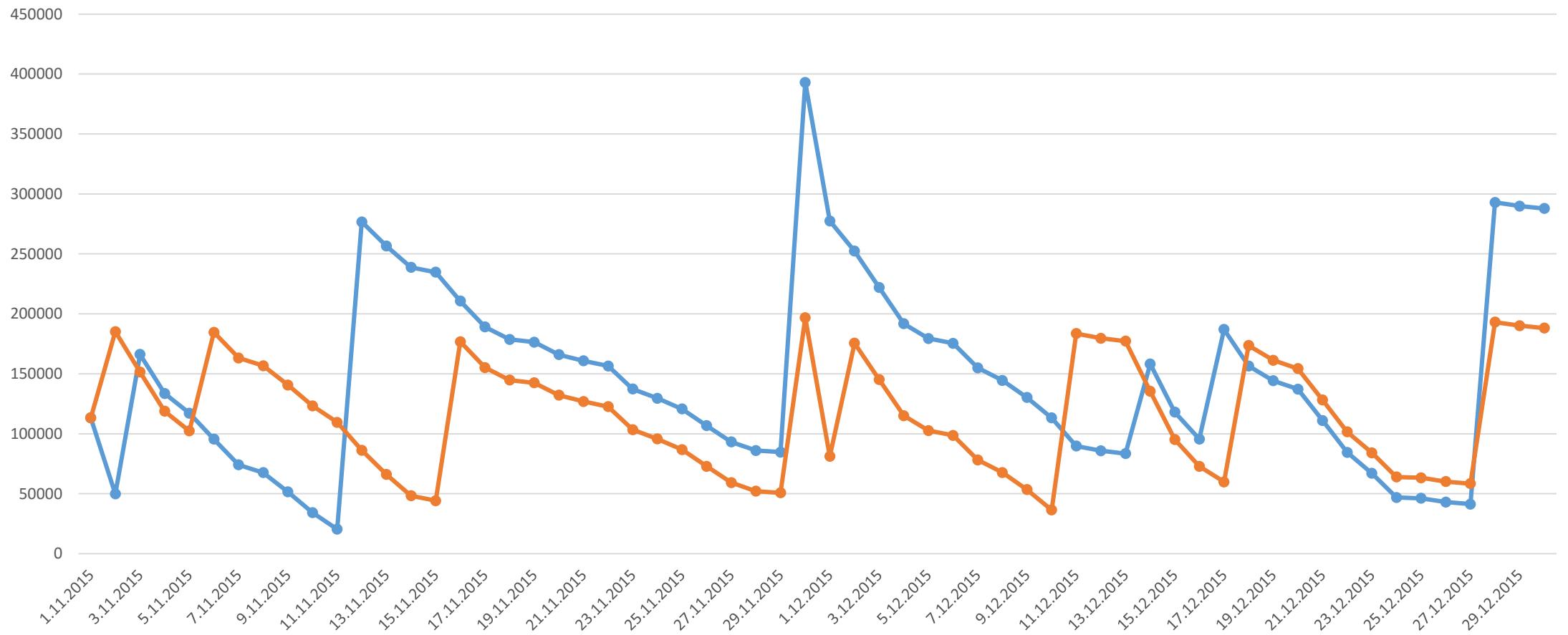

Model optimizacije punjenja bankomata

- Razlike u strategijama punjenja

Model optimizacije punjenja bankomata

Parametri za podešavanje

- Predikcija
  - Intervali pouzdanosti (npr: 95%,..., 99%)
  - Sigurnosni iznos
  - Kalendar događaja
- Optimizacija
  - Cijena novca
  - Iznosi punjenja
  - Br dana prije i poslije Dx
  - Maksimalni iznosi punjenja
  - Maksimalni broj dana između punjenja

Rezultati (30 bankomata)

- Prosječni manji iznos na bankomatu prije punjenja
- Ušteda između 5 i 15% (s obzirom na ograničenja parametara kao i bankomata)
- SLA (simulirani) > 99%

HVALA!

